

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 1. huhtikuuta 2022
(OR. en)

Toimielinten välinen asia:
2022/0094(COD)

7799/22
ADD 4

ENT 42
MI 245
CODEC 418
IA 38
COMPET 215

SAATE

Lähettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	31. maaliskuuta 2022
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	SWD(2022) 89 final
Asia:	KOMISSIION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA TIIVISTELMÄ VAIKUTUSTENARVIOINNISTA [...] Oheisasiakirja ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi rakennustuotteiden kaupan pitämistä koskevien ehtojen yhdenmukaistamisesta, asetuksen (EU) 2019/1020 muuttamisesta ja asetuksen (EU) N:o 305/2011 kumoamisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja SWD(2022) 89 final.

Liite: SWD(2022) 89 final

Bryssel 30.3.2022
SWD(2022) 89 final

KOMISSIION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA
TIIVISTELMÄ VAIKUTUSTENARVIOINNISTA

[...]

Oheisasiakirja

ehdotukseen

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi rakennustuotteiden kaupan pitämistä koskevien ehtojen yhdenmukaistamisesta, asetuksen (EU) 2019/1020 muuttamisesta ja asetuksen (EU) N:o 305/2011 kumoamisesta

{COM(2022) 144 final} - {SEC(2022) 167 final} - {SWD(2022) 87 final} -
{SWD(2022) 88 final}

Vaikutustenarvioinnin tiivistelmä

Rakennustuotteiden kaupan pitämistä koskevien ehtojen yhdenmukaistamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 305/2011 tarkistamista koskeva vaikutustenarviointi

A. Toimenpiteen tarve

Miksi? Mihin ongelmaan puututaan? Enintään 11 riviä

Rakennustuoteasetuksen arviointi ja EU:n viranomaisilta ja sidosryhmiltä saatu palaute viittaavat selvästi puutteisiin asetuksen toiminnassa. Asetuksen tavoitteita ei ole saavutettu ja sisämarkkinoilla on edelleen tekijöitä, jotka estävät rakennustuotteiden vapaata liikkuvuutta.

Tämä alisuoriutuminen johtuu useista seikoista, jotka yksilöidään arvioinnissa:

- heikosti toimiva standardointiprosessi
- puutteellinen täytäntöönpano EU-maissa
- monimutkaiset ja epäselvät säännöt
- asetuksen ja muun EU-lainsäädännön ja/tai kansallisten sääntöjen välinen epäselvä suhde.

Asetuksella ei myöskään pystytä edistämään laajempia poliittisia prioriteetteja, etenkin vihreää ja digitaalista siirtymää, koska siinä ei ole asiaa koskevia sääntöjä.

Tarkistuksella on mahdollista tehdä säännöistä soveltuvampia uusiin liiketoimintamalleihin ja datatalouteen ja rakennustuotteista huomattavasti kestävämpiä ja innovatiivisempia.

Mitä toimenpiteellä on tarkoitus saada aikaan? Enintään 8 riviä

Yleisinä tavoitteina on

- 1) saada aikaan rakennustuotteiden hyvin toimivat sisämarkkinat
- 2) edistää Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteita.

Näitä yleisiä tavoitteita täydennetään seuraavilla **erityistavoitteilla**:

- poistetaan teknisen yhdenmukaistamisjärjestelmän esteitä
- vähennetään kansallisia esteitä, jotka haittaavat rakennustuoteasetuksen piiriin kuuluvien tuotteiden kauppaa
- parannetaan täytäntöönpanoa ja markkinavalvontaa
- selkeytetään ja yksinkertaistetaan asetusta (antamalla kattavampia määritelmiä ja poistamalla päällekkäisyyksiä ja ristiriitaisuuksia muuhun lainsäädäntöön nähden)
- kevennetään yrityksiin kohdistuvaa hallinnollista rasitetta, myös yksinkertaistamisen ja digitalisaation avulla
- varmistetaan rakennustuotteiden turvallisuus
- vähennetään rakennustuotteiden ilmasto- ja ympäristövaikutusta, myös käyttämällä digitaalisia välineitä (digitaalinen tuotepassi).

Mitä lisäarvoa saadaan toimenpiteen toteuttamisesta EU:n tasolla? Enintään 7 riviä

Rakennustuoteasetuksen tarkistuksella voidaan parantaa rakennustuotteiden sisämarkkinoiden toimintaa etenkin puuttamalla tämänhetkisiin ongelmiin, jotka liittyvät standardointijärjestelmään, ja poistamalla sisämarkkinoiden esteitä, kuten päällekkäisiä säännöksiä joko EU:n tai kansallisella/alueellisella tasolla.

Näin voidaan parantaa oikeusvarmuutta ja tehdä kilpailuedellytyksistä oikeudenmukaisempia rakennusalan ekosysteemissä ja turvata samalla terveyden ja ympäristön turvallisuuden ja suojelun korkea taso.

Markkinavalvonnan parantamisella voidaan lisätä luottamusta järjestelmään kaikkialla EU:ssa.

Tarkistuksen ansiosta myös rakennustuotteiden ympäristökestävyyttä voidaan parantaa. Tähän voidaan puuttua parhaiten EU:n tasolla.

B. Ratkaisut

Mitä lainsäädännöllisiä ja muita toimenpidevaihtoehtoja on harkittu? Onko jokin vaihtoehto arvioitu parhaaksi? Miksi? Enintään 14 riviä

- **Vaihtoehto A** – Perusskenaario: **ei muutosta** asetukseen, mutta täytäntöönpanoa parannetaan ohjeilla ja muilla ei-sitovilla toimenpiteillä.
- **Toimintavaihtoehto B** – Rakennustuoteasetuksen **korjaaminen**: selkeytetään ja järjeistetään asetuksen soveltamisalaa, varmistetaan johdonmukaisuus suhteessa muuhun EU-lainsäädäntöön ja puututaan rakennustuotteiden ympäristönäkökohtiin.
- **Toimintavaihtoehto C** – Rakennustuoteasetuksen **kohdentaminen**: tämä sisältää kaikki vaihtoehdossa B kuvatut tekijät sekä seuraavat kolme alavaihtoehtoa, jotka voidaan yhdistää:
 - alavaihtoehto C1 – rajoitetaan asetuksen soveltaminen arviointimenetelmiin
 - alavaihtoehto C2 – rajoitetaan asetuksen soveltamisala keskeisiin aloihin
 - alavaihtoehto C3 – tehdään yhteisestä teknisestä kielestä vapaaehtoinen valmistajille.
- **Vaihtoehto C – Rakennustuoteasetuksen parantaminen**: vaihtoehtoon B perustuen terveyden, turvallisuuden ja ympäristön suojelemiseksi voitaisiin ottaa käyttöön myös vaatimuksia, jotka koskevat tuotteiden olennaisia ominaisuuksia. Tällaisia tuotekohtaisia vaatimuksia voidaan muotoilla kolmen alavaihtoehdon (alavaihtoehdot D1 ja D2 voidaan yhdistää) avulla:
 - alavaihtoehto D1 – tuotevaatimukseen sovelletaan uusia sääntöjä koskevaa lähestymistapaa
 - alavaihtoehto D2 – tuotevaatimukseen sovelletaan teknisiä määritelmiä koskevaa lähestymistapaa
 - alavaihtoehto D3 – vaihtoehtojen D1 ja D2 hybridivaihtoehto (säilytetään molempien keskeiset elementit).
- **Toimintavaihtoehto E – Rakennustuoteasetuksen kumoaminen**: asetus kumotaan ja tuotteisiin sovelletaan jäsenvaltioiden välistä vastavuoroista tunnustamista.

Päätelmät

Parhaaksi arvioitiin vaihtoehto D, koska analyysin mukaan se on paras tapa saavuttaa tavoitteet.

Mitkä toimijat kannattavat mitäkin vaihtoehtoa? Enintään 7 riviä

Monet sidosryhmät kannattavat nykyisen asetuksen säilyttämistä (perusvaihtoehto A), joskin nämä sidosryhmät haluavat samaan aikaan myös sellaisia toimia, jotka edellyttävät tarkistamista. Sekä elinkeinoelämän järjestöjen että yritysten enemmistö tukee vaihtoehtoa A.

Viranomaisista hieman alle puolet pitää tätä vaihtoehtoa parhaana. EU-maista kuulemisten aikana saadun palautteen mukaan parhaana vaihtoehtona pidetään kuitenkin tarkistusta.

Vastanneet EU:n kansalaiset pitivät parhaana vaihtoehtoa B, kun taas kansalaisjärjestöt suosivat vaihtoehtoa D (molemmassa tapauksissa noin kolmannes kummankin ryhmän vastaajista).

Vaihtoehto C sai vain vähän kannatusta.

Kaikki sidosryhmät torjuvat jyrkästi kumoamisvaihtoehdon.

C. Parhaaksi arvioidun vaihtoehdon vaikutukset

Mitkä ovat parhaaksi arvioidun vaihtoehdon hyödyt (jos parhaaksi arvioitua vaihtoehtoa ei ole, päävaihtoehtojen hyödyt)? Enintään 12 riviä

Vaihtoehdon D avulla voitaisiin käsitellä asetuksen pahimpia puutteita: toimimatonta standardointiprosessia, kansallisia kaupan esteitä, tehotonta markkinavalvontaa sekä epäselvyyttä ja monimutkaisuutta.

Vaihtoehto C johtaisi sisämarkkinoiden parempaan toimintaan rakennusalan tuottajien osalta ja lisäisi valtioiden rajat ylittävää kauppaa.

Sillä myös maksimoitaisiin digitalisaatiosta saatava hyöty hallinnollisen rasitteen vähentämiseksi, kun kaikki asetukseen liittyvät tiedot ja asiakirjat voitaisiin käsitellä digitaalisessa muodossa.

Valmistajien hallinnollinen rasite kevenisi edelleen, kun poistetaan CE-merkinnän ja suoritusasoilmoituksen välinen päällekkäisyys. EU-maiden hallitukset voisivat vapauttaa asetuksen velvoitteista mikroyritykset, jotka

eivät käy kauppaa valtioiden rajojen yli.

Vaihtoehdolla C käsitellään tehokkaasti myös uuteen teollisuusstrategiaan, standardointistrategiaan, Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan, kiertotaloutta koskevaan toimintasuunnitelmaan ja muihin aloitteisiin liittyviä tavoitteita rakennustuotteiden yhteydessä.

Vaihtoehto D antaisi mahdollisuuden vahvistaa ympäristö- ja tuoteturvallisuusvaatimukset riippumattomasti rakennuskohteeseen liittyvästä suoritusasosta, ja sen pitäisi edistää rakennetun ympäristön hiilestä irtautumista.

Vaihtoehdolla C olisi myönteinen vaikutus erityisesti rakennetun ympäristön turvallisuuteen, vaatimustenmukaisuuteen ja laatuun.

Mitkä ovat parhaaksi arvioidun vaihtoehdon kustannukset (jos parhaaksi arvioitua vaihtoehtoa ei ole, päävaihtoehtojen kustannukset)? Enintään 12 riviä

Vaihtoehdon D odotetaan lisäävän valmistajien kustannuksia noin 200 miljoonalla eurolla vuodessa, mikä vastaa noin 8:aa prosenttia peruskustannuksista.

Kustannusten lisääntymisen taustalla ovat noudattamisesta aiheutuvat korkeammat kustannukset, hallinnollinen rasite ja CE-merkintään ja suoritusasoihin liittyvät lakisääteiset maksut, mutta ne korvautuvat osittain kustannusvähennyksillä, jotka liittyvät kansallisten vaatimusten poistamiseen.

Eri toimenpiteiden ansiosta, muun muassa mahdollisuus käyttää sähköisiä välineitä kaikkiin asiakirja- ja tiedonantovaatimuksiin ja keskitettyä asiointipistettä kaikkien asiakirjojen rekisteröintiin ja toimittamiseen, vaihtoehdon D odotetaan kaiken kaikkiaan vähentävän hallinnollista rasitetta (ks. tarkemmat tiedot vaikutustenarviointiraportin liitteessä 3).

Mitkä ovat vaikutukset yrityksiin, mukaan lukien pk- ja mikroyritykset? Enintään 8 riviä

Rakennustuoteasetuksen tarkistuksella pyritään parantamaan rakennustuotteiden sisämarkkinoita. Sillä luodaan tasapuoliset toimintaedellytykset kaikille tuottajille, etenkin pienille ja keskiuurille yrityksille, kaikissa EU-maissa. Tuottajien on noudatettava useampia velvoitteita, jotta ne voivat tuoda tuotteensa markkinoille, mutta samalla niille avautuu enemmän liiketoimintamahdollisuuksia. Yksinkertaistamisvaatimuksilla pyritään erityisesti tarjoamaan mikroyrityksille yksinkertaistettuja menettelyjä suoritusason arviointia ja varmennusta varten.

Jäsenvaltioiden hallituksille annetaan lisäksi valtuudet vapauttaa tietyt mikroyritykset rakennustuoteasetuksen mukaisista velvoitteista. Suunnitellulla työnjaolla ja teknisellä hienosäädöllä kestäviä tuotteita koskevan aloitteen kanssa vältetään kaiken kokoihin yrityksiin kohdistuvat tarpeettomat rasitteet.

Paremmiin toimivaihtoehtoihin sisämarkkinat tarjoavat rakennusyrityksille laajemman tuotevalikoiman. Tuottajat ja rakennusekosysteemi hyötyvät kaiken kaikkiaan tarkistuksesta.

Kohdistuuko jäsenvaltioiden budjettiin ja julkishallintoon merkittäviä vaikutuksia? Enintään 4 riviä

EU-maiden on tarjottava enemmän resursseja markkinavalvontaan, jossa on tällä hetkellä liian vähän henkilöstöä.

Toisaalta tarkistuksella tuetaan EU-maita niiden hoitaessa velvoitteitaan, jotka liittyvät rakennuskohteiden turvallisuuteen. Näin ollen vaikutus jäsenvaltioiden budjettiin ei ole todennäköisesti merkittävä.

Onko toimenpiteellä muita merkittäviä vaikutuksia? Enintään 6 riviä

Toimenpiteellä ei pitäisi olla muita merkittäviä vaikutuksia.

D. Seuranta

Milloin asiaa tarkastellaan uudelleen? Enintään 4 riviä

Seuranta ja arviointi keskitetään tarkistuksen ytimessä oleviin seikkoihin.

Tarkistettua asetusta olisi arvioitava aikaisintaan kahdeksan vuoden kuluttua sen soveltamispäivästä.